

הישיבה

הגליון לבן הישיבה

גליון מס' 53

אליך בן ישיבה

זמן החורף כבר החל, אווירת ההתחדשות נעלמת לה אט אט, ומפנה את מקומה לשגרה. כעת הגיעה העת לאזן את השגרה כך שהיא תהיה שגרה מבורכת ופוריה, ולא חלילה שגרה אפרורית ומשמממת.

טובי הפסיכולוגים והוגי הדעות בכל העמים והלשונות, כבר שברו קולמוסים רבים על מאמרים שנכתבו בנושא השגרה. איך נאבקים בשגרה השוחקת? כיצד אפשר לשמור על רעננות יומיומית לאורך ימים ושנים? מהי הדרך הטובה ביותר להסתגל לשגרה, אך לא להיכנע לה? את התשובה אנחנו לא צריכים לחפש בארכיונים מעופפים של אוניברסיטאות וקורטיות. גם לא במגזינים הפרסומיים הססגוניים המציצים מתיבות הדואר, ומציעים לנו שלל אטרקציות במחירים שאסור לפרסם.

התשובה נמצאת בתורה הקדושה שאומרת "היום הזה באו מדבר סיני". בדברי חז"ל שדורשים: "בכל יום יהיו בעיניך כחדשים".

ההתחדשות נמצאת מול העיניים שלנו, בתוך הגמרא המונחת על הסטנדר. כל מה שצריך לעשות זה רק לפתוח את העיניים, לקחת נשימה עמוקה ולצלול שוב אל ים התלמוד, לדלות ממנו פנינים נוספות, ולזכור שההתחדשות החיצונית טובה לזמן קצר, ואילו ההתחדשות הפנימית היא כמעין המתגבר.

מי שמרגיל את עצמו להתחדשות פנימית, אף פעם לא ייפול לשעמום של השגרה האפרורית. הוא תמיד ידלג מפסגה אחת לחברתה, וישמור על רעננות לכל אורך הדרך.

עד שתתרגלו לכך, עד שתייצרו בתוכם את הכח להתחדשות פנימית ותמידית, דאגו ליצור אווירה של התחדשות בתוך כתיב בית המדרש. אם זה באמצעות לימוד של ספר קל בשעות בין הסדרים, או במאמץ לחדש חידושים על פרשת השבוע, אולי אפילו לימוד קבוע עם חברותא בספרי הנ"ך שלא הספקתם ללמוד עד כה, בשעות בין הסדרים כמובן.

ולסיום, חשוב לזכור שכמו בכל נושא אחר בעולם, גם בנושא זה התפילה לא רק שלא תזיק, אדרבה היא תועיל מאוד. התפללו על כך, עשו את המקסימום מצדכם, והקב"ה כבר בוודאי יעשה את שלו.

המצלחה
העורך

כל יום נהרגים יהודים? נתחזק בתורה ובאמונה!

מתוך שיחה שמסר מרן הגרא"ל שטיינמן שליט"א בירושלים, תשס"ב.

"בא דוד והעמידן על אחת עשרה, ופרש"י שמתחילה היו צדיקים ויכולים לקבל עול מצות הרבה, אבל דורות אחרונים לא היו צדיקים כל כך ואם באו לשמור כולן אין לך אדם שזוכה, ובא דוד והעמידן וכו', כדי שיזכו אם יקיימו "א מצות הללו וכן כל שעה דורות של מטה הולכין וממעטין אותן.

ומה הכוונה שהוריד? האם חס ושלום אפשר להוריד איזה דבר מהתורה? האין יכול להיות? אלא מפרשים שלא הוריד ח"ו, רק שאמר שהעיקר הם אלו וממילא הכל כבר יהא נגמר אחריהם.

... ואח"כ מביאה הגמ' שבא ישעיה הנביא וראה שזה גם כן קשה והעמיד על שש. ואח"כ בא מיכה וכו', ובסוף מביאה הגמ' בא חבקוק והעמידן על אחת, וצדיק באמונתו יחיה.

ומה בא לומר בזה? הרי כל המצוות נשארין ולא הוריד ח"ו בחיוב לקיים את כל המצוות. אלא שבא ואמר שבשאר מצוות אפי' אם זה לא כל כך מאה אחת, בדרגה כמו שתבע דוד המלך שיהיה בתמימות כמו אברהם אבינו, אף שתמים בודאי צריך להיות. וכן לא כמו יעקב וכל הצדיקים שהביאה הגמ' לעיל.

רק מה המיוחד במה שאמר אמונה? שאמונה צריך להיות עם כל השלימות. כל השלימות! ובזה כבר אין שום אפשרות להוריד. כי אחרת, במה נשתנה אמונה משאר המצוות? שהרי לא ביטל שום מצוה, רק החילוק כי בן אדם שיקיים קריאת שמע כמו שלנו, גם כן קיים. וכן בשאר מצוות, אם לקח ארבעה מינים, אפי' אין לו את כל הכוונות, והוא לא דבוק כל כך עם הרבש"ע במאה אחוז [רק תשעים אחוז], גם כן מספיק. אבל אמונה משמע שצריך שיהיה מאה אחוז!

... ולכן זה צריך לכל הפחות לעשות בכל הלב, ותהיה אמונה בשלימות, ובזה צריך מאוד להתחזק חוץ ממה שצריך להתחזק בכל המצוות, בכל זאת באמונה צריך מאוד להתחזק יותר מהכל.

ובודאי הזכות הזה שיתחזקו באמונה, זה יעזור הרבה מאוד לכלל ישראל, ואם אחד יתחזק באמונה כאן, אז יחזק באמונה גם אנשים שצריך לעשות אותם בעלי תשובה. ואם אנחנו נתחזק חזק יתרבו גם בעלי תשובה עם כל הלב, עם כל האמונה, ולא רק שיעשו מצוות, אלא תהיה להם גם כן אמונה שלימה.

"כולנו יודעים שהתקופה שלנו היא תקופה קשה מאוד, וכלל ישראל צריך רחמים מרובים, וכידוע שיש זמן שנקרא בפי חז"ל "חבלי משיח". אמנם לא ידוע בבירור מתי זה, יכול להיות שזה כבר נגמרה ויכול להיות שזה רק התחיל עכשיו, ואולי עכשיו זה באמצע, או שבכלל לא מדובר על הזמן הזה, מי יודע? אך קרוב לודאי שזה הזמן של חבלי משיח. כי רואים שהצרות תכופות אחת אחרי השנייה, יום יום יהודים נהרגים, וזה לא פשוט, ובוודאי שתובעים מאתנו. ולכן קודם כל צריך להתחזק בכל אופן שיהיה. ובמה להתחזק? הרי אם זה חבלי משיח, כתוב במפורש בחז"ל: "מה יעשה אדם וינצל מחבלי משיח? יעסוק בתורה ובגמילות חסדים".

התחזק בתורה

ובתורה צריך כל אחד חיזוק, אע"פ שבכל הישיבות ומקומות התורה לומדים טוב מאוד ב"ה, בכל זאת יש מסתמא מה לתקן, להרבות בלימוד ולהשתפר עוד יותר ועוד יותר. והאם יש גבול?!

הרי הגר"א זצ"ל אמר לפני פטירתו שהוא מתודה על "עשרה רגעים" ביטול תורה, נו! האם משהו יכול להעיד על עצמו כזה דבר שבכל ימי חייו חסר לו רק עשרה רגעים של ביטול תורה? מי יכול להגיע למדרגה כזאת? וגם לא בכל החיים, אלא אפי' בכל יום. האם יש בן אדם שיודע שבמשך יום שלם הוא לא ביטל יותר מעשרה רגעים? מי הוא בדרגה הזאת? והלוואי שלא יבטל שעות... ויותר... וא"כ בוודאי שבתורה יש מה להשתפר, ובוודאי שכל אחד רוצה להשתפר.

חיזוק באמונה

ויש עוד דבר שרצינו לעורר עליו, והוא 'אמונה': כי באמת כל אחד חושב לעצמו שצריך להתחזק בהרבה עניינים, אבל אמונה לכל הפחות לא חסר לו, כי הרי הוא מאמין. ומי שאינו מאמין הרי אין מה לצפות ממנו. אבל האמת היא שגם באמונה צריך להשתפר, ולכן נראה להביא את דברי חז"ל במה שנוגע לזה.

הגמ' אומרת בסוף מכות (דף כ"ג ע"ב): "דרש רבי שמלאי שש מאות ושלוש עשרה מצוות נאמרו למשה, שלש מאות ושישים וחמש לאוין כמנין ימות החמה, מאתיים ארבעים ושמונה עשה כמנין אבריו של אדם, מאי קרא תורה צוה לנו וגו'.

אנחנו לעוררת בכל ענין ונושא בדרכי לעילת מעלה מעלה. צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעוררת בכל יום בין השעות: 10:30-7:30 בערב במלפון: 073-7078388 או בטל: 1800-20-18-18 שיחת חינם

קשה לך? זקוק לעזרה?

שקידת התורה אינה תלויה בהארכת הזמן
כי אם במסירת האישיות ונתינת הלב
במתנה לעיון התורה (אגרות חזון איש)

מרגלא
בפומייהו

מדי ערב מתכנסים במשרדי 'מוקד הישיבה' אנשי חינוך מהשורה הראשונה • למשך מספר שעות הם מתנתקים מעולמם שלהם, ושוקעים בעולמם של בני הישיבות • כל סוגי השאלות מגיעות לכאן: התמדה, חברה, שמירת עיניים, יחסים עם ההורים, חוסר חשק ללימודים ועוד ועוד • מנהל המוקד הרה"ג הרב יעקב סירוטה והרה"ג רבי אליהו אורנשטיין שליט"א, מיועצי המוקד, מכניסים אותנו מאחורי הקלעים וגם מסבירים למה בחורים רבים ניסו להתקשר למוקד הישיבה והטלפון לא עבד.

מסדרי המחשבות

ראיון
מאת: יעקב הלוי

וכן, או במקרה ההפוך הם מבינים שהם הבעיה, אבל הם כבר לאחר יאוש ואין להם שום תקווה שהם יוכלו לשנות את המצב. "אנחנו כאן כדי לעזור להם עם זה, לתת להם את נקודת המבט הנכונה, את ההשקפה המתאימה. למקרים מסוג זה יש אצלנו אופציה שהבחור מבקש לשמור על המשך קשר עם המוקדן. בדרך כלל השיחה עם המוקדן היא חד פעמית, אתה שואל שאלה, מקבל תשובה ונפרדים לחיים ולשלום. אבל יש גם אפשרות להמשך הקשר ולשם כך חילקנו את המוקדנים לפי ימים קבועים וכל בחור יודע שהוא יכול למצוא את המוקדן שלו בימים הקבועים שלו.

"כמוכן שבמקרים שצריך, וכשהבחור מסכים לכך, אנחנו מפנים אותו למיטב אנשי המקצוע שיועדים לאמן בחור ולהעניק לו כלים לחזק את האישיות שלו, שיהיה לו קל יותר להתמודד עם מסגרת ולקבל מרות".

איזה סוג בחורים פונים למוקד הישיבה? מה טווח הגילאים של הפונים? מאיזה סגנון ישיבות?

"פונים אלינו בחורים מכל הסוגים והסגנונות. יש לנו מחלקה מיוחדת למגזר החסידי כי הבחורים בישיבות החסידיות מתמודדים עם הבעיות מזווית מעט שונה. גם בישיבות הליטאיות יש לנו מספר מוקדנים, שכל אחד מהם מגיע מרקע קצת שונה, כדי שנוכל באמת להעניק מענה מיטבי לבחורים מכל הסגנונות. לא הרי בחור משיבת תפוח כהרי בחור משיבת חברון, כל אחד יש לו את הסגנון שלו, וכל אחד מקבל מענה הולם בס"ד. "מעבר לנושא של החלוקה המגזרית, יש לנו גם בחורים משלל צבעי הקשת בכל מגזר ומגזר. אנחנו מקבלים לא מעט פניות מבחורים גאונים של ממש, וגם מבחורים שיותר מתקשים בלימוד. הצורך ההתייעץ ולהתמודד עם בעיות הוא משותף לכולם. זה שאתה הבחור הכי טוב בישיבה לא אומר שאתה חף מלכטים קשים שאוכלים לך את הנשמה כשאף אחד לא רואה".

אם אני בחור נורמטיבי, הכל בסדר אצלי בבית, אני מסתדר היטב עם החברים ועם אנשי הצוות, למה בעצם אני צריך להתקשר למוקד הישיבה?

"אתה לא צריך אם הכל בסדר אצלך אין באמת שום סיבה שתתקשר גם אם יש קצת בעיות הכתובת הראשונה צריכה להיות המשגיח או ההורים. אנחנו כאן רק למקרה שאתה מרגיש שאתה זקוק לעזרה, והשכתובות שציינו לא פנויות עבורך מסיבות שונות ומשונות.

"מה שכן, חשוב מאוד לדעת, שלא צריך ולא כדאי להתיישב לפנות להתייעץ עם המשגיח או לחלופין עם המוקדנים במוקד הישיבה. כמעט כל בחור מתמודד עם התלבטויות, עם תסכולים והתמודדות פנימית בינו לבין עצמו ובינו לבין היצר שלו. יש כאלו שבולעים את זה עמוק פנימה ומתגברים ויש שנשברים ונופלים ליאוש או לדיכאון חלילה.

"דאגה בלב איש - ישיחנה. חבל לכתוב ולהדחיק, בעיה שעשוי היא קטנה ואפשר לפתור אותה בשיחה אחת עם המשגיח, עשויה לצמוח ולגדול לממדים מפלצתיים ה' ירחם. מי שמרגיש שיעוץ ושיחה עם איש חינוך יכולים לעזור לו, שלא יחכה עד שכבר לא תהיה לו ברירה".

נלך על המקרה ההפוך מזה שהצגנו בשאלה הקודמת: מתקשר אליכם בחור שמגיע מרקע מאוד מאוד בעייתי, המשפחה שלו רחוקה מלהיות תומכת, היחסים שלו עם המשגיח גרועים במיוחד, הוא כבר נזרק משלוש ישיבות והוא כבר בדרך להיזרק מהישיבה הרביעית. איך אתם עוזרים לו? מה אפשר לעשות עם כזה בחור?

"אנחנו לא יכולים לתקן את הבחור, ולסדר אותו כך שהוא פתאום ימצא חן בעיני המשגיח או שיהיה לו פתאום קל לקום בבוקר ולהתייצב בזמן לתפילת שחרית בישיבה. אנחנו כן יכולים לעזור לו להבין את המצב שבו הוא נמצא, לתת לו נקודת מבט יותר ריאלית. מטבע הדברים בחורים כאלו בדרך כלל בטוחים שכל הבעיות קורות בגלל שמישהו אחר עשה להם ושואו אותם

כשביקשתי לראיין את הרב יעקב סירוטה והרב אליהו אורנשטיין הם הסכימו בשמחה, אך כשרציתי להיכנס למוקד הישיבה ולהיות עד לשיחות המתקיימות עם בחורים, בקשתני נדחתה על הסף.

בהמשך, כששוחחי אתם מחוץ למסגרת המוקד הם הסבירו לי את הסיבה לסירוב הנמרץ: "אנונימיות היא מילת המפתח", הם מסבירים. "אנחנו חייבים לשמור על פרטיותו של הבחור הפונה אלינו. זה בעיקר מה שמייחד את מוקד הישיבה. הרי לכל בחור יש משגיח לשוחח אתו, יש לו מגידי שיעורים, יש הורים, אז למה הוא צריך לפנות למוקד הישיבה?"

"התשובה היא כמוכן שלפעמים בחור נקלע למקרים שבהם הוא מתבייש להתייעץ עם הוריו או רבותיו. לפעמים הבחור קנה לעצמו שם טוב, הוא נחשב למתמיד גדול ואפילו עובד ה' באמת, ופתאום הוא נכשל בחטאים של אנשים פחותים מאוד. איך יכול המתמיד הגדול הזה לבוא למשגיח ולספר לו: "נכשלתי בחטא חמור מאוד"? איך הוא יכול לשתף את ההורים שלו בהתמודדות עם היצר שמפיל אותו פעם אחר פעם כאילו היה אחרון העבריינים הבזויים? הוא מעדיף להמשיך ולחטוא עוד מאתיים שנה ולא לדבר על זה עם מישהו שמכיר אותו.

"בדיוק במקרה הזה אנחנו קיימים. קשה לך? אתה זקוק לעזרה? אתה מתבייש לבקש עזרה מהגורמים שבאופן טבעי היית אמור לפנות אליהם, כמו המשגיח או האבא? אתה תמיד יכול להתקשר למוקד הישיבה, ואנשי חינוך בעלי אוזן קשבת ולב חם יאזינו לך. אנחנו לא נבהלים משום דבר, כבר שמענו על מקרים שונים ומשונים, כמוכן שאנחנו לא שמחים לשמוע על כך שבחור נפל לחטאים חמורים ביותר, אבל אנחנו יכולים להבטיח לו דבר אחד: נעשה הכל בעזרתך כדי לסייע לו לעלות על דרך המלך".

ואיך באמת פותרים בעיה כזאת? מה עושים כדי שהבחור יצא ממעגל החטא? איך עוזרים לבחור לחזק את הביטחון העצמי שלו? זו סדרה של טיפולים, או שאתם מפעילים עליו איזשהו קסם?

"קודם כל אנחנו לא מטפלים. 'מוקד הישיבה' הוא לא מוסד טיפולי, זה מוקד שנועד לכוון בחורים שנקלעים לקשיים. מה שאנחנו עושים זה בעיקר לסדר לבחור את הראש, לעשות לו סדר במחשבות. במקרים רבים חלק גדול מהבעיה זה הבלבול ותחושת החוסר אונים שמשתלטים על הבחור ומייאשים אותו. כשהוא מדבר עם איש חינוך בעל ניסיון בתחום, הוא מקבל פרספקטיבה מתאימה, אנחנו עוזרים לו לסדר לעצמו את המחשבות, וביחד בונים תוכנית איך הוא מתקדם מכאן ולהבא. "יש מקרים שבהם המוקדן מבין שהבחור צריך עזרה מקצועית של גורם טיפולי, ובמקרים כאלו הוא ממליץ לבחור ואף מעודד אותו לפנות לקבל טיפול.

"אנחנו מאוד ממליצים לפנות בראש ובראשונה למשגיח או לאיש חינוך אחר שנמצא בתוך המסגרת הישיבתית בה הבחור לומד. כשהבחור מדבר עם אדם שמכיר אותו, ושמלווה אותו לאורך זמן, זה המצב האידיאלי. אנחנו נמצאים כאן למקרים שבהם הבחור מרגיש שהוא לא מסוגל לדבר עם המשגיח כי הוא מתבייש ממנו, או כי הוא מתקשה להיפתח אליו.

לתשומת לבך

עקב התקנת המערכות הטלפוניות החדשות, בישיבות רבות הטלפונים חסומים לחיוג מספרי 1-800. מוקד הישיבה זמין גם במספר רגיל: 073-7078388

קיימת אפשרות שהמוקדנים יתקשרו אליך בחזרה לפי בקשתך.

בתקופה האחרונה מתלוננים בחורים רבים שהם מנסים להתקשר למוקד הישיבה מהישיבה אבל לא מצליחים, למה זה קורה?

"כדי לאפשר לבחורים לדבר אתנו באנונימיות ובפרטיות מוחלטת, אנו פועלים עם קו חגימי שמספרו 18-48-20-1800. העניין הוא שבישיבות רבות הותקנו טלפונים חכמים החסומים לתכנים שאין רוח חכמים נוחה מהם, ובטלפונים הללו אי אפשר להוציא שיחות שהמספר שלהן מתחיל ב-1800.

"זאת הסיבה שאנחנו יוצאים עכשיו עם מספר חדש. בחור שיכול להתקשר לטלפון החגימי מה טוב, המספר החגימי ימשיך לפעול בעזרתנו. אבל מי שלא יכול להתקשר מהישיבה למספר הזה, יכול להתקשר לטלפון החדש שמספרו 073-7078388, ולבקש מהמוקדן שיתקשר אליו בחזרה למספר שהוא יתן לו". רגע לפני שאנחנו נפרדים מבקשים הרב אורנשטיין והרב סירוטה לחדד את המסר: "אנחנו פונים לכל בחור, בכל גיל ובכל מצב. אם יש לך בעיה רצינית שאתה מתמודד איתה, או אפילו בעיה שעדיין לא הפכה לרצינית מדי, אל תהסס לפנות לקבל עזרה. המשגיח בישיבה שלך בוודאי ישמח ליעץ לך וגם אנחנו נמצאים כאן, מוכנים ומזומנים לעזור בסיעתא דשמיא לכל מי שזקוק לעזרה".

לצאת מהמבוך

קנין תורה
הרב יעקב סירוטה

ואם כך בכל חיי היהודי הירא, לעניין קניין התורה האמונה הזו מקבלת משנה תוקף.

מתוך מ"ח הקניינים המנויים במשנתנו, יש חלק נכבד מאוד שמוקדשים לעניין הזה של אמונת חכמים, שכפי שהתבאר שורשו הוא בענווה וקבלת מרות. קודם כל, הקניינים הראשונים של קבלת תלמיד מרב (תלמוד, שמיעת האוזן, עריכת שפתיים, בית הלל, שכלות הלב, אימה, יראה, ענווה, שימוש חכמים), שרק באמצעות האמונה ברב, ניתן לקיים את כל אלו. וגם לאחר מכן, (ארך אפים, לב טוב, אמונת חכמים, קבלת היסורין, המכיר את מקומו, אינו מחזיק טובה לעצמו, אוהב את הבריות, אוהב את התוכחות, מתרחק מן הכבוד, ועוד רבים...)

כלומר, עניין הכרחי הוא לכל מי שחפץ לקנות תורה, להאמין בחכמים. פירושו, להאמין שהוא אינו החכם מכל אדם, אלא ישנם גדולי עולם ועמלי תורה שכבר טבעו דרך וקבעו מסמרות ועלינו לציית להם בציות גמור.

וכאשר הנך יושב בשיעור, מול מגיד השיעור, שהוא מוסר התורה אליך, הנך מצווה להאמין בו באמונת חכמים, אף כי שכלך אומר אחרת.

בייחוד הדבר הזה חשוב לבחורים צעירים, שנמצאים בישיבה מתוך מטרה ללמוד איך ללמוד. להיבנות בכל העניינים ובעיקר בתורה, שם, גם אם לעיתים נראה לך שהסברה שלך אומרת אחרת מהסברו של הר"מ, צריך להתבטל לחלוטין לעומתו. להבין שכרגע, אתה הוא המסתבך בגן המבוכה והוא הוא המשקיף עליך ויכול לכוון אותך אל הדרך הנכונה, ליישר ולהרגיל את דעתך לדעת התורה.

ונסיים בלשונו הזהב של הגר"א דסלר זי"ע במכתב מאלהו "חסרון הכרת ההתבטלות לעומת רבותנו - זהו שורש כל חטאת ותחילת כל חורבן, וכל הזכויות לא ישוו לעומת שורש הכל שהוא אמונת חכמים!"

אבל ברוך ה', יש לנו אנשים אשר עברו את גן המבוכה הזה, והינם מושלים כעת על יצרם, הם עומדים מלמעלה, והם יכולים לכוון אותנו נכונה. עליהם עלינו לסמוך ובהם להאמין.

"כן הדבר הזה" אומר הרמח"ל, "מי שעדיין לא משל ביצרו, הוא בתוך השבילים, לא יוכל להבחין ביניהם. אך המושלים ביצרם שכבר הגיעו אל האכסדרה, שכבר יצאו מן השבילים וראו כל - הדרכים לעיניהם בברור, הם יכולים ליעץ למי שירצה לשמוע, ואליהם צריכים אנו להאמין".

זוהי אמונת חכמים: להאמין שחכמינו ורבותינו, גבוהים יותר והם רואים את המבוך טוב יותר מאתנו, וכי הראיה שלנו מוגבלת. לכן גם אם הם יאמרו לנו על שמאל שהוא ימין ועל ימין שהוא שמאל, נאמין. משום שאנו יודעים שהללו מצויים בנקודה רמה יותר, בעמדת ראייה בהירה יותר.

זהו חלק מרכזי מאוד במהות חיי של היהודי: העניין של "דע מה למעלה ממך". אתה לא רואה את כל התמונה, אלא תמיד יש מישהו למעלה ממך.

הגמרא בשבת (קנו) מספרת על אמו של רב נחמן שאמרו לה חוזים בכוכבים שבנה יהא גבב. הניחה לה כיפה על הראש ואמרה לו "כסי רישך כי היכי דתיהוי עלך אימתא דשמיא". כלומר, עצם הידיעה כי יש משהו למעלה מן הראש, היא כבר מנמיכה ומגבילה את המחשבה הטבעית של כוחי וחכמתי עשו לי את החייל הזה.

יהודי, כל כמה שהוא משפיל עצמו יותר, מכיר באפסיותו הגמורה מול הבורא העצום, אמונתו ותכליתו מתגשמים יותר. רוח נמוכה ונפש שפלה זהו המצב המובחר של היהודי. שישפיל עצמו ויכניע את דעתו מפני דעת ה' ומפני דעת גדולי התורה. ללא רוח נמוכה, אי אפשר לקבל מרות של אף אחד, אפילו לא של בורא העולם.

משה התרומם עד קצות רגליו, סקר במבטו את השבילים והעצים הסובבים אותו. הוא ניסה להתרכז, למצוא היגיון בסדר השבילים הצרים שמסתבכים אל תוך עצמם, אך כעבור דקות אחדות, שמת עצמו בריפיון. עיניו אמרו ייאוש ותסכול.

שעה ארוכה הוא מסתבך בתוך מבוך העצים הזה, הוא ניסה כבר עשרות ומאות דרכים, אך כל רגע גילה עוד מספר אופציות, ובכל ניסיון שעשה - הגיע למבוי סתום. ועדיין, באורח פלאי, נדמה לו שהוא חוזר שוב ושוב לנקודת ההתחלה.

כעת אפילו לצאת אינו יכול, מרוב תעיייה הסתבך בתוך הגן, הוא רואה ממרחק מה את הבניין המפואר שבמרכז הגן, אליו הוא שואף להגיע, ומן העבר השני את הרחוב החופשי, אך הוא לכוד בין השניים, מתפתל ללא תכלית, צועד ולא מתקדם, מסתבך ללא מוצא.

קרוב לנקודת השבירה הוא נושא את עינוי אל הבניין המזדקר לו במרכז התסבוכת, עינוי מטפסות אל הקומה השנייה ושם הוא מבחין במרפסת מוארכת, שמשקיפה על כל הנוף הנפרש עומד שם אדם ומביט אליו בריכוז.

כאשר עיניהם נפגשו, פנה אליו האיש במרפסת והחל מסמן לו איך ללכת ואיזה שביל לבחור. משה מצמץ בחשד: "איך אתה יודע לאן עלי ללכת? וכי הנך טוב יותר ממני?" שאל.

"יקירי..." קרא אליו הלה מן המרפסת, "אני כבר עברתי את זה. אני עומד מלמעלה ורואה את הכל ברוח, אני יכול לכוון אותך בדרך הנכונה..."

זהו משלו הנפלא של רבינו הרמח"ל במסילת ישרים פרק ג' על החיים שלנו בעולם הזה בכלל. כולנו תועים ותוהים באותו גן מבוכה, לא יודעים מהי הדרך הנכונה, מה עלינו לבחור, איך עלינו לנהוג ולהיכן עלינו לחתור.

אשר שאלת

הרב ישראל ליוש

השיעור תכתוב את השיעור ביתר הרחבה. את תנסה לריב עם עצמך ולהכריח את עצמך לכתוב את השיעור במלואו, כי בסופו של דבר תצא קרח מכאן ומכאן.

ד. באופן כללי, ישיבה בקרבת מקום אל הר"מ, עשויה להקל מאוד בכתיבת השיעור, הסיבה לכך היא שכתובה טובה מצריכה ריכוז גבוה יותר בשיעור, כי הרי צריך גם להתרכז בשמיעת השיעור וגם בכתיבתו, וככל שתהיה יותר קרוב אל הרב, כח הריכוז שלך ישתפר, ולא תוסט או תופרע במהלך ההקשבה.

ולשאלתך השניה, חשוב שתדע שהיכולת לכתוב את כל השיעור מתחילתו ועד סופו, הוא דבר נרכש, זאת אומרת גם אם כרגע עדיין קשה לך לכתוב את כל השיעור, אין ספק שאם תתמיד ותכתוב כל יום כפי יכולתך, ולא תיפול חלילה לזרועות הייאוש, אזי מידי יום תראה כי הנך מתקדם, ובכל יום תכתוב יותר מהיום הקודם. אל תשכח שאתה גם צריך להתרגל לסגנון מסירת השיעור של הר"מ, גם זה ענין של זמן, וככל שתתמיד בהקשבת השיעור כך תסתגל לסגנון המסירה של הר"מ, והכתיבה בוודאי תוקל עליך.

להקלת הכתיבה אתן לך כמה עצות מעשיות: א. עליך להקשיב היטב לכל השיעור, ולהיות מוכן כבר עם העט והמחברת, גם כאשר הרב מסביר את הגמי או את התוס' ואין עדיין מה לכתוב. כי פעמים רבות קורה שהבחור מתעורר להקשבה מלאה רק כאשר הוא שומע שם של מפרש - ריטב"א, קצות, וכדו', ואז הוא רוצה לכתוב, אבל חסר לו הרבה ביסודות הסוגיא, וממילא הדברים פחות מובנים, ויותר קשים לכתובה.

ב. בדרך כלל הר"מ חוזר על הדברים כמה פעמים, תתחיל לכתוב כבר בפעם הראשונה, ואף אם לא סיימת את הכתיבה בזמן אמירת הדברים בפעם הראשונה, אל תפול ברוחך, כי הרי הר"מ יתיך חוזר על הקושיא או התירוץ פעם נוספת, ותוכל להמשיך לכתוב.

ג. אם קצב הכתיבה שלך הוא איטי, אבל אתה מבין את השיעור, אזי תוכל להסתפק בכתיבת 'דאשי פרקים' בזמן השיעור, ולאחר

יש לך שאלה?

הכתובת למכתבים ושאלות:
עלון הישיבה ת.ד. 43064 ירושלים
או בפקס: 15326261341

לכבוד העלון החשוב והמועיל 'ישיבה'

ראשית כל רציני להודות לארגון הנפלא על הוצאת העלון, הוא מאוד עוזר לי ולחברי בדרכנו בישיבה, התוכן מגוון ומעניין, ובעיקר עוזר ומועיל. נגש אל שאלתי! ב"ה זכיתי בתחילת השנה לעלות מתלמוד תורה לישיבה קטנה, הרבה שינויים עוברים עלי במעבר זה, אך אבקש מכם להתייחס אל השינוי בו אני זקוק לעזרה, והוא נושא 'כתיבת השיעורים', א. כמה הוא חשוב? ב. האם יש עצות מיוחדות שיוכלו לעזור לי לכתוב את כל השיעור מתחילתו ועד סופו, אפיי שלפעמים קצב הדיבור של הר"מ אינו ממש איטי.

תודה מראש

מיכאל, בני ברק

מיכאל היקר!

אין צורך להרבות במילים אודות מעלת כתיבת השיעורים, משאלתך השניה ניכר כי מבין אתה, ואף חווה א"צ על בשרך, כמה הכתיבה מועילה, הן לריכוז מטיבי בזמן השיעור, והן לשינון וחזרה של השיעור לאחריו, שאם לא כן הרי לא היית כ"כ שואף להצליח בכתיבת השיעור, בטוח אני כי כשהנך רואה את המחברות העמוסות והמסודרות שלך או של חבירך, מתמלא אתה בסיפוק רב, כי הלא הנך מחזיק בכל אשר למדת בידך, הרי אתה בא ותלמודך בידך, והלא המדרבן והמחזק הטוב ביותר בלימוד התורה - שאין לו תחליף - הוא תחושת סיפוק והנאה.

לתשומת לבך

עקב התקנת המערכות הטלפוניות החדשות, בישיבות רבות הטלפונים חסומים לחיוג מספרי 1-800. מוקד הישיבה זמין גם במספר רגיל: 073-7078388

קיימת אפשרות שהמוקדנים יתקשרו אליך בחזרה לפי בקשתך.

נתינה שהיא קבלה

מאת: יעקב הלוי

סמור מחיי הישיבה

חיים הוא תיאור את חיי הקהילה בעיירה בה התגורר, את מעמדו הבלתי ניתן לערעור של הרב, את הכבוד שרחשו הכל לשוחט ולחזן, ואת ראש הקהל התקיף שידע לנהל את העניינים הגשמיים על הצד היותר טוב.

הבחורים היו מרותקים, ויוסלה הקפיד לשלב בשוחות אמרות צדיקים, מאמרי חז"ל וסתם תובנות שיעורו להם בחיים, מניסיונו של איש זקן ושבע ימים.

היום יוסלה כבר עבר להתגורר בבית אבות, ואבריימי כבר לא צריך לדאוג לו לארוחת צהרים כל יום. הוא עדיין מגיע עם חברים לבקר את ידידו הקשיש, שאינו פוסק מלהודות לאבריימי שאחרי עשרות שנות בדידות החזיר אותו לחיים, הכניס בנפשו את האור והשמחה שעזבו אותו לאנחות מאז מתה עליו אשתו.

אבל רק אחרי שחלפו שנתיים הבין אבריימי שיותר ממה שהוא עזר ליוסלה, יוסלה עזר לו. לפני שנתיים, אף אחד מהחברים לא חפץ בקרבתו. למעשה לא היו לו בכלל חברים. היום הוא הבחור הכי אהוד על תלמידי הישיבה. כולם חפצים בקרבתו, רוצים ללמוד אתו בחברותא או סתם לשבת לידו בארוחת הערב.

אבריימי הבין עכשיו את מה שלא הצליח להבין במשך שנים רבות. כל עוד אתה שקוע בעצמך, מנסה ללא הרף לכבוש מקום טוב יותר בחברה, לבחור את המיטה הכי טובה בפנימייה, את הפינה הכי נוחה בחדר האוכל ואת המקום הכי טוב בבית המדרש, אתה מאבד את החברים. אתה שוכח שכדי לקבל צריך גם לתת.

ההשקעה ביוסלה הקשיש, המחשבה הבלתי פוסקת על טובתו של הזולת, שינתה את הטבע שלו. הוא התרגל להסתכל החוצה ולא רק פנימה. לעזור, לסייע כשצריך, ולומר מילה טובה בכל הזדמנות.

סוד ההצלחה בחברה, הבין אבריימי, הוא להפסיק להתעסק רק בעצמך, להתחיל להשפיע טובה על הסובבים אותך בכל דרך שתבחר. אם בחרת בדרך הזו, התוצאה החיובית מובטחת.

הצלקות שנותרו בנפשו מהצלפות השוט שספג מידיהם האורות של הנאצים ימ"ש, יחד עם האובדן העצום של כל משפחתו ושל רעייתו, לא אפשרו לו להתקדם הלאה. הוא שקע בתהומות של יגון ושכול, בלי אחים ואחיות, בלי ילדים וילדות. לבד בעולמו של הקדוש ברוך הוא.

אבריימי פגש את יוסלה באקראי במרפאה הסמוכה לישיבה. משום מה, אחרי שנים של שתיקה, החליט יוסלה לספר את סיפורו. רצתה ההשגחה העליונה, ויוסלה בחר דוקא את אבריימי שהמתין אתו בתור לרופא, כדי לספר לו את הקורות אותו.

אבריימי האזין לסיפור של יוסלה ברוב קשב, בלע בשקיקה כל מילה ולבו התמלא רחמים על הקשיש הגלמוד שזה עתה פגש לראשונה.

חקירה קצרה שערך, גילתה לאבריימי שאין אף אחד שדואג ליוסלה שיינרמן. שיחה שקיים עם יוסלה לימדה אותו שבשל גילו המתקדם הוא כבר לא כל כך יכול לשרת את עצמו כמו שעשה עד כה, ואט אט הוא מוותר על עוד ועוד חלקים חשובים מסדר יומו. את הבגדים הוא הפסיק לכבס, את המצעים הוא לא החליף כבר מספר חודשים, אוכל מבושל לא בא לפי מזה עידן ועידנים, ואת הקניות הוא עושה בצמצום רב כי כוחותיו לא מאפשרים לו לסחוב לביתו שקיות גדושות במצרכים.

אבריימי החליט לקחת את הקשיש הזה כפרויקט לחיים. הוא שוחח עם הנהלת הישיבה שאישרה לו לקחת מדי יום מגש עם אוכל ממטבח הישיבה לבית הקשיש הגלמוד, ובתמורה דאג לגייס תרומות שיכסו את העלויות של המזון. את בגדיו של יוסלה הוא לקח מדי פעם הביתה, וביקש מאמו שתכבס אותם. הוא דאג לשטוף את ביתו של חברו הגלמוד, ואף ערך תורנות בין חבריו בישיבה שיבואו גם הם לבקר את יוסלה, לדבר איתו ולשמח את לבו. יוסלה התגלה כיהודי תלמיד חכם, שידע לרתק את שומעיו בסיפורים הלקוחים מהעולם שלפני שואת אירופה. בצבעים

מאז ומתמיד התמודד אבריימי ברוכבצר עם קשיים חברתיים. כשהחברים בחיידר התחלקו לקבוצות שיתחרו זו מול זו, הוא תמיד היה נשאר מעין טרף עורף, אף אחד לא התלהב מהרעיון שאבריימי יהיה בקבוצה שלו. בישיבה כשנקבעו החברותות בין הבחורים, הוא היה נשאר אחרון. גם בפנימייה, תמיד הוא היה נשאר לישון בחדר עם הבחורים הכי פחות פופולאריים.

אבריימי לא הצליח להבין למה הוא דחוי בחברה. הוא בחור נקי, מקפיד להתקלח מדי יום, בגדיו תמיד מסודרים, הוא מצחצח שיניים פעמיים ביום, יש לו ידע כללי רחב, הוא תמיד מוציא ציונים טובים מאוד במבחנים, ובכל זאת, המעמד החברתי שלו ממשיך להיות נמוך במיוחד.

את התהיות שלו בנושא שמר אבריימי בלבן. הוא מעולם לא ביטא את כאבו בנושא באוזניו של מי. הנושא היה רגיש מכדי שיוכל לשתף בו את הוריו או את רבותיו. הוא השתדל להדחיק את הכאב, לבלוע את העלבון ולהמשיך הלאה, כאילו לא קרה כלום, וכאילו הוא לא סובל משום בעיה מיוחדת.

כיום, כשאבריימי מתקרב לגיל 20, הוא כבר נחשב לאחד מעמודי היסוד בישיבה. החברים תמיד מקיפים אותו, עומדים בתור כדי לבקש ממנו שישביע להם את דברי הגמרא, רוצים לשבת לידו בחדר האוכל וחפצים בקרבתו אפילו בימי בין הזמנים. מהבחור הדחוי והמושפל הוא הפך להיות הבחור הכי פופולארי בישיבה.

בוודאי רוצים אתם לדעת איך הצליח אבריימי לחולל שינוי משמעותי כל כך במעמדו החברתי, אך כדי להבין את השינוי העצום שהתחולל עליו לחזור שנתיים אחורה, לפגישה האקראית בין אבריימי ברוכבצר ובין יוסלה שיינרמן.

יוסלה היה קשיש גלמוד ובודד. את הוריו הוא איבד בשואה הנוראה. בהמשך התחתן אך כעבור זמן לא רב מהחתונה נהרגה אשתו בתאונת דרכים ל"ע. מאז לא הצליח יוסלה להשתקם.

צריך עיון

כרכי משנה ברורה
הוצאת דרשו זכו:

הבה"ח חיים לב
ישיבת 'חמדת משה,
מודיעין עילית.

הבה"ח אהרון ליב הלפרט
ישיבת אלכסנדר,
בני ברק.

הגמרא כ"ה דף יח. אומרת על אב"י ור"ב שהיו מצאצאי עלי, ר"ב שעסק בתורה חי ארבעים שנה, ואב"י שעסק בתורה ובגמ"ח חי שישים שנה. וצריך עיון ממה נפשך אם גמילות החסדים יכולה להיעשות ע"י אחרים מ"ט דרבא, הרי מחויב לעשות גמ"ח.

תשובות לצ"ע מעלון הקודם:

צ"ע הא דאמרין "הרהורי עבירה קשים מעבירה" ומאי דך מצניו "מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה" ומשמע שהמעשה חמור יותר.

הבחורים החשובים משה שוס, אליהו חיים אורמן, אריאל שורץ, יוסף חיים ארנבוים, ועוד. תירצו דהא דאמרין דהרהורים קשים מעבירה היינו במקרה שהרהורים עצמם הם עבירה, ומה שאין הקב"ה מצרף מחשבה היינו במחשבה שהיא לכשעצמה אינה עבירה כמו לדוגמה אדם שאינו רוצה לגנוב ולא גנב.

הבה"ח אביאל שוב, חיים לב יעקב גליס אלחנן פריד ועוד, תירצו דהא דאמרין דהרהורי עבירה קשים הכוונה קשים לאדם. והיינו שהרהורים עצמם קשים לגוף האדם שרוצה לעבור עבירה, והא דאמרין דאין הקב"ה מצרפה למעשה, היינו, דלענין העונש מעשה העבירה חמור יותר.

הבה"ח יוסף דהן הוסיף לתרץ דהרהורי עבירה קשים היינו לחזור בתשובה, משום שזה לא כ"כ עבירה אינו יודע שצריך לשוב בתשובה, ועוד הוסיף דאפשר דלשון הרהורי משמע שזה כמה הרהורים אבל מחשבה היינו אחת.

תשובות ניתן לשלוח לעלון הישיבה ת. 430647 ירושלים או לפקס 153-2626-1341 בין כותבי התשובות המובחרות תערך הגרלה על שני כרכי משנה ברורה בהוצאת 'דרשו' לשני זוכים (ב"כ לכ"א, חלקים לפי בחירת הזוכה).

הבה"ח חיים מאיר וסרמן יישב דהרהורים קשים היינו להיבדל מהם, אבל העונש על המעשה חמור טפי.

הבה"ח מרדכי כהנא חילק בין הרהור שהוא יותר עמוק ממחשבה. מחשבה היא פחות מעבירה אבל הרהור שהוא יותר ממחשבה הוא חמור ממעשה.

הבה"ח שלמה יאיר שבתאי, כתב ליישב דאפשר דהרהורים שהם קשים מעבירה הכוונה רק בעב"ם ולא בישראל, (לא משמע כן בגמרא שם).

כמו"כ נשלחו תשובות נוספות וקצר הגליון מלהשתרע ואי"ה עוד חזון למועד

לתשומת לבך

עקב התקנת המערכות הטלפוניות החדשות, בישיבות רבות הטלפונים חסומים לחיוג מספרי 1-800 מוקד הישיבה זמין גם במספר רגיל: 073-7078388

קיימת אפשרות שהמוקדים יתקשרו אליך בחזרה לפי בקשתך.

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה. צוות מורחב של מוקד הישיבה לעזרתך בכל יום בשעות הערב

בין השעות: 7:30-10:30 בערב
או בטל: 073-7078388

1-800-20-18-18

שבת חיים

קשה לך?
זקוק לעזרה?

